

Sygn. akt I C 241/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Łowiczu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Czerwińska

Protokolant: sekr. sąd. Anna Pełka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 08 grudnia 2015r. w Ł.

sprawy z powództwa M. U.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda M. U. kwotę 15.000 (piętnaście tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2010 roku do dnia zapłaty,
2. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda M. U. kwotę 4.816,50 (cztery tysiące osiemset szesnaście 50/100) złotych tytułem kosztów opieki wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 2.992,50 (dwa tysiące dziewięćset dziewięćdziesiąt dwa 50/100) złotych od dnia 14 czerwca 2010 roku do dnia zapłaty i od kwoty 1.824 (jeden tysiąc osiemset dwadzieścia cztery) złote od dnia 23 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty,
3. oddala powództwo w zakresie odsetek od kwoty 1.824 zł w pozostałej części,
4. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda M. U. kwotę 4.444,33 (cztery tysiące czterysta czterdzieści cztery złote trzydzieści trzy grosze) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu – w tym kwotę 2.417 (dwa tysiące czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
5. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łowiczu kwotę 216 (dwieście szesnaście) złotych tytułem brakującej opłaty od rozszerzonego powództwa.

Sygnatura akt I C 241/12

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym dnia 2 maja 2012 roku, powód M. U. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwot: 15.000 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14.06.2011 roku do dnia zapłaty, 500 złotych tytułem odszkodowania za koszty leczenia i opieki nad powodem wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14.06.2010 roku, a także o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, że w dniu 30.12.2010 roku w Ł. miał miejsce wypadek drogowy, w wyniku którego powód, będący pasażerem, doznał obrażeń ciała w postaci złamania kości łonowych, kości kulszowej prawej, kości krzyżowej lewej oraz stłuczenia głowy.

Wskazano również, że w dacie zdarzenia sprawca wypadku- kierujący pojazdem marki V. (...) objęty był ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadacza i kierującego, na podstawie umowy zawartej z pozwanym (...) S.A. w W..

Pismem procesowym złożonym dnia 20 maja 2014r. powód zmodyfikował powództwo w zakresie żądanego odszkodowania w ten sposób, że wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 4816,50zł tytułem opieki osób trzecich z ustawowymi odsetkami od kwoty 2992,50zł od dnia 14.06.2010r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 1824zł od dnia 20.06.2014r. do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie odsetek od żądanej kwoty zadośćuczynienia od dnia 14.06.2010r.

(pozew- k. 3-12, pismo powoda z dnia 20.05.2014r.- k. 236)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Podniósł, że w toku postępowania likwidacyjnego pozwany uznając zasadę swojej odpowiedzialności, wypłacił powodowi łącznie 25.000zł, w tym 22.200zł tytułem zadośćuczynienia, 1240,39zł tytułem zwrotu kosztów leczenia, 1339,50zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób drugich, 220,11zł tytułem kosztów dojazdów. Zdaniem pozwanego wypłacona kwota jest adekwatna do rozmiaru krzywdy. Pozwany zakwestionował również rozszerzenia powództwa przez powoda, wnosząc o jego oddalenie w całości.

(odpowiedź na pozew- k. 114-115, pismo pozwanego z dnia 22.05.2014r – k. 241.)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 grudnia 2009 roku w Ł. doszło do wypadku drogowego, spowodowanego przez M. S. kierującego samochodem marki V. (...) o nr rejestracyjnym (...), w wyniku którego pasażer pojazdu M. U. doznał obrażeń ciała.

W dacie zdarzenia sprawca wypadku- kierujący pojazdem marki V. (...) objęty był ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy zawartej z pozwanym (...) S.A. w W..

/ okoliczność bezsporna /

W wyniku przedmiotowego zdarzenia powód M. U. doznał obrażeń ciała w postaci złamania kości łonowych, kości kulszowej prawej, kości krzyżowej lewej oraz stłuczenia głowy. Po wypadku powód przebywał w szpitalu w Ł. na oddziale chirurgii od dnia 30.12.2009r. do dnia 12.01.2010r. Ze szpitala został wypisany z zaleceniem bezwzględnego leżenia przez 6 tygodni. Po tym okresie wykonano zdjęcie RTG i zalecono kolejne 6 tygodni leżenia. Łącznie powód przebywał w pozycji leżącej 12 tygodni. Potem zaczął poruszać się o kulach pachowych i przy pomocy innych osób. Po upływie miesiąca zaczął chodzić przy pomocy kul łokciowych. Stopniowo odstawił jedną kulę. Bez pomocy kuli poruszał się dopiero po upływie 1 roku od wypadku. Z uwagi na silny ból powód przyjmował regularnie leki przeciwbólowe przez okres 3 miesięcy po wypadku, a w późniejszym okresie zażywał leki średnio 2-3 razy w tygodniu przez około roku po wypadku. W okresie pierwszych 3 miesięcy otrzymywał również leki przeciwzakrzepowe w zastrzykach. Z powodu kłopotów ze snem przyjmował leki nasenne. Wskutek długotrwałego przyjmowania leków pojawiły się problemy gastryczne- zapalenie śluzówki żołądka, co stwierdzono w czasie gastrokopii. Od kwietnia 2010 roku powód uczęszczał do poradni rehabilitacyjnej, gdzie był poddawany zabiegom i ćwiczeniom usprawniającym. Miał 6 iniekcji leku go-on do lewego stawu kolanowego. W dniach 15.07.- 5.08.2010r. przebywał w szpitalu w S. na rehabilitacji. Po wyjściu ze szpitala kontynuował rehabilitację, również prywatnie z uwagi na długie kolejki do poradni rehabilitacyjnych w ramach refundacji NFZ. Korzystał z zabiegów do połowy 2011 roku. W czasie leczenia powód miał trzykrotnie wykonane zdjęcia RTG miednicy. Powód w ciągu 3 miesięcy po wypadku wymagał pomocy osób trzecich przy czynnościach życia codziennego przez około 6 godzin dziennie. Pomoc ta była niezbędna z uwagi na pozostawanie powoda w pozycji leżącej w łóżku. Powód nie wstawał nawet do toalety, korzystał z basenu i kaczki. Jadł w pozycji leżącej. Przez kolejne 2 miesiące wymagał tej pomocy przez 2 godziny dziennie, a przez kolejne 2 miesiące- 1 godzinę dziennie. W tym okresie powód poruszał się przy pomocy kul i nie był zdolny do wykonywania

wielu czynności związanych z koniecznością użycia obu rąk, długotrwałego stania, chodzenia, przenoszenia cięższych przedmiotów, wchodzenia z nimi na podwyższenia.

Powód nadal odczuwa bóle w okolicy kręgosłupa lędźwiowego i lewego biodra, zwłaszcza po wysiłku, długotrwałym chodzeniu, w czasie zmian pogody. Nie może pozostawać zbyt długo w pozycji siedzącej, gdyż doskwiera mu ból, nie może swobodnie się schylać, podnosić ciężkich przedmiotów, odczuwa pogorszenie sprawności ruchowej. Z punktu widzenia ortopedycznego powód doznał 15% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Powód po wypadku nie był leczony neurologicznie, ani psychiatrycznie. Pojawiły się u niego problemy emocjonalne: poczucie żalu, krzywdy, lęku, złości, obniżenie samooceny, które spowodowały trudności w efektywnym działaniu. Wystąpiły również zaburzenia stresowe pourazowe o charakterze depresyjno – lękowym. Powód odczuwa lęk przed jazdą samochodem jako pasażer, drżą i pocą mu się dłonie, nerwowo się rozgląda. Powód nie leczył się psychiatrycznie, ani nie korzystał z pomocy psychologa, choć pomoc psychologiczna po wypadku była w jego przypadku wskazana. Występujące u powoda zaburzenia stanu zdrowia psychicznego są nerwicą reaktywną i stanowią 5% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

W dacie wypadku powód miał 22 lata, był studentem Wyższej Szkoły (...) w W. i w Państwowym Instytucie (...) stopnia w Ł., grał na pianinie i akordeonie, tańczył w zespole ludowym B. C. oraz pracował w M. (...) D. na ¼ etatu. Był w pełni zdrowy, nie miał żadnych problemów zdrowotnych, był aktywny ruchowo, grał w piłkę nożną w uczelnianym klubie piłki nożnej. Po wypadku przez 8 miesięcy przebywał na zwolnieniu lekarskim. Na studia wrócił w październiku 2010r. Miał problemy z nadrobieniem zaległości, zdawał egzaminy w późniejszych terminach. Powtarzał 1 rok w szkole muzycznej. Musiał zrezygnować z pracy w M. (...) D., gdyż wymagała długiego stania i chodzenia, co w stanie powoda nie było możliwe. Zaprzestał także gry w piłkę nożną i uczestniczenia w próbach zespołu ludowego. Powód jest kawalerem, mieszka z rodzicami w ich gospodarstwie rolnym. Przed wypadkiem powód pomagał w pracach w gospodarstwie rolnym rodziców, obecnie nie jest w stanie wykonywać tych prac. Zatrudniony jest obecnie na stanowisku serwisanta urządzeń do zdalnego odczytu danych z liczników energii elektrycznej, która wiąże się z licznymi wyjazdami służbowymi. Powód doznaje ograniczeń w wykonywaniu pracy z uwagi na problemy zdrowotne, przez co przyjmuje mniej zleceń, a jego zarobki są mniejsze niż zarobki innych pracowników.

(zeznania powoda- k. 344,344v,133, dokumentacja medyczna –k. 19-43 oraz w aktach szkody- k.152, pisemna opinia biegłego psychologa L. B.- k. 154-157, pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i chirurgii urazowej A. W. – k. 209-211, pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii J. Z. i opinia uzupełniająca– k. 166-167, pisemna opinia biegłego psychiatry D. K. i opinie uzupełniające –k. 275-278,306,331)

Sprawca wypadku w dniu wypadku posiadał zawartą z pozwanym w przedmiotowej sprawie zakładem ubezpieczeń umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Pismem z dnia 5 maja 2010 roku, które wpłynęło do (...) S.A. w dniu 10.05.2010r., powód zgłosił u pozwanego szkodę. Wniósł o wypłatę zadośćuczynienia w wysokości 80.000zł., odszkodowania w kwocie 330,71zł i zwrotu kosztów opieki w kwocie 4332zł. Decyzją z dnia 24 maja 2010 roku w postępowaniu likwidacyjnym przyznano powodowi kwotę 22.200 zł. tytułem zadośćuczynienia, 1240,39zł tytułem kosztów leczenia, 1339,50zł tytułem kosztów opieki osób trzecich i 220,11zł tytułem kosztów dojazdów.

(bezsporne, decyzja pozwanego- k. 50, pismo pozwanego-k.145, operat szkody- k. 148).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów. Prawdziwość i wiarygodność dokumentów złożonych w sprawie nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Zdaniem Sądu, sporządzone w niniejszej sprawie pisemne opinie biegłych są rzetelne, zgodne z wymogami specjalistycznej wiedzy i zawierają pełne i fachowe ustosunkowanie się do pytań Sądu. Opinie biegłych, po ich uzupełnieniu, nie były kwestionowane przez strony.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka komunikacji, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

Zgodnie z treścią przepisu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.03.124.1152 ze zm.), poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń, przy czym ubezpieczyciel odpowiada w takim wypadku za sprawcę szkody w granicach jego odpowiedzialności. Stosownie do treści przepisu art. 34 ust. 1 powołanej ustawy, odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych przysługuje w sytuacji, gdy posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie dają pełną podstawę do przyjęcia, iż posiadacz samochodu marki V. (...), ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną powodowi przez ruch tegoż samochodu. W sprawie niniejszej udowodniona została szkoda, czyli uszczerbek w dobrach chronionych prawem powstały wbrew woli poszkodowanego, różnica między obecnym stanem a stanem jaki istniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zdarzenie, z którym ustawa wiąże obowiązek naprawienia szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy szkodą a ruchem pojazdu nie były kwestionowane przez pozwanego.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczyciel nie kwestionował podstawy swojej odpowiedzialności, czego wyrazem była wypłata na rzecz powoda w postępowaniu likwidacyjnym zadośćuczynienia i odszkodowania. W niniejszej sprawie niespornym była odpowiedzialność kierującego pojazdem M. S. oraz objęcie umową ubezpieczenia, zawartą z pozwanym, jego odpowiedzialności cywilnej. Na gruncie przedmiotowej sprawy przebieg zdarzenia i podstawa odpowiedzialności pozwanego nie były kwestionowane, dlatego też nie stanowiły przedmiotu szczegółowych rozważań Sądu.

Spornym była jedynie wysokość dochodzonego roszczenia. Pozwany podnosił, iż wypłacona przez niego w postępowaniu likwidacyjnym kwota zadośćuczynienia i odszkodowania w całości rekompensuje doznaną przez powoda krzywdę oraz szkodę materialną.

W niniejszej sprawie, skutkiem zaistniałego wypadku drogowego była szkoda na osobie, wyrażająca się w poniesionym przez powoda uszczerbku na zdrowiu. Zobowiązanym do jej naprawienia jest pozwany jako ubezpieczyciel bezpośredniego sprawcy zdarzenia drogowego.

Podstawę prawną roszczenia o zadośćuczynienia stanowi art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 kc. Zadośćuczynienie jest szczególną formą odszkodowania w wypadku wyrządzenia szkody niemajątkowej. Brak w przepisach kodeksu cywilnego kryteriów ustalania jego wysokości. Orzecznictwo wskazuje, że badaniu podlega przede wszystkim rozmiar doznanej krzywdy; stopień, rodzaj, natężenie, intensywność i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość skutków oraz prognozy na przyszłość. Należy przy tym mieć na uwadze rodzaj dóbr osoby ludzkiej, które zostały naruszone. Okoliczności te winny być ocenione przez pryzmat konsekwencji, jakie uszczerbek wywołuje w dziedzinie życia osobistego i społecznego indywidualnie oznaczonego pokrzywdzonego. Ocena krzywdy doznanej przez powoda winna opierać się na rzetelnych, w miarę możliwości zobjektywizowanych kryteriach opartych na przeprowadzonym postępowaniu dowodowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26.08.2004 r., sygn. akt WA 18/04, publ. OSN z 2004 r., Nr 1, poz. 1487). W tym zakresie istotne znaczenie miały zeznania powoda oraz opinie biegłych sądowych, które wskazały, jakie dolegliwości powstały na skutek wypadku, określiły rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych powoda oraz rokowania na przyszłość. Doznane przez powoda cierpienia były spowodowane bólem i ograniczeniem sprawności ruchowej. Ich zakres był znaczny. Powód jest osobą młodą, w związku ze zdarzeniem z dnia 30.12.2009

roku, doznał znacznych ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu, był uzależniony od pomocy osób trzecich. Przed wypadkiem powód był osobą zdrową, normalnie funkcjonującą, aktywną ruchowo, nie miał żadnych dolegliwości. Wypadek spowodował zmiany w życiu powoda, bowiem stał się osobą nie w pełni sprawną. Zmiany nastąpiły również w sferze psychicznej powoda.

W ocenie Sądu kwota 37.200 złotych zadośćuczynienia (tj. kwota 15.000 złotych zasądzona w niniejszym postępowaniu oraz 22.200 złotych wypłacona w toku postępowania likwidacyjnego) w opisanym stanie faktycznym spełnia funkcję rekompensacyjną. Kwota ta jest adekwatna, biorąc pod uwagę wysokość uszczerbku jakiego doznał powód, jak również zakres doznanych cierpień, odczuwalne do chwili obecnej skutki w codziennym funkcjonowaniu powoda. Stąd zasadne w całości było powództwo o zadośćuczynienie w kwocie 15.000zł. Kwota ta nie ma wyłącznie symbolicznego charakteru, odpowiada cierpieniom doznany przez poszkodowanego i umożliwia zrekompensowanie w formie materialnej doświadczonej przez niego krzywdy. Równocześnie suma ta nie jest nadmierna i oderwana od realnego poziomu życia większości społeczeństwa oraz nie stanowi w żadnej mierze wzbogacenia powoda. (por. wyrok SN z dnia 26 lutego 1962 r., 4 CR 902/61, OSNCP 1963, nr 5, poz. 107; wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 r., I PR 203/65, OSPiKA 1966, poz. 92; wyrok SN z dnia 22 marca 1978 r., IV CR 79/78, niepubl.; wyrok SN z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005, nr 2 poz. 40).

Powód, po rozszerzeniu powództwa pismem z dnia 20.05.2014r., dochodził również zasądzenia odszkodowania z tytułu kosztów opieki osób trzecich w kwocie 4816,50zł.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż koszty te ustalone zostały przez pozwanego na mocy decyzji na łączną kwotę 1339,50zł., przy przyjęciu stawki 9,50zł za 1 godzinę opieki. Z ustaleń sądu wynika, że powód wymagał opieki przez 648 godzin łącznie w ciągu 7 miesięcy po wypadku, z odliczeniem okresu 12 dni spędzonego w szpitalu w styczniu 2010r. Przy przyjęciu stawki 9,50zł za godzinę daje to łączną kwotę 6156zł. Po odliczeniu kwoty 1339,50zł wypłaconej przez pozwanego, powodowi należy się zwrot kwoty 4816,50zł tytułem kosztów opieki osoby trzeciej. W ocenie sądu przyjęta stawka godzinowa nie jest wygórowana przy uwzględnieniu rodzaju pomocy świadczonej powodowi w okresie pełnego jego unieruchomienia i dalszej pomocy świadczonej w okresie ograniczonej mobilności powoda.

Roszczenie w zakresie odszkodowania znajduje uzasadnienie w świetle art. 444 par. 1 k.c., który stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Podstawę orzeczenia o odsetkach stanowi art. 481 § 1 kc. zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (§ 2 art. 481 k.c.).

Odsetki od kwoty zadośćuczynienia i części odszkodowania w kwocie 2992,50zł, zgodnie z żądaniem pozwu zostały zasądzone od dnia 14.06.2010 roku, czyli po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody, a także po ostatecznym ustaleniu przez pozwanego należnego świadczenia na mocy decyzji z dnia 24.05.2010r. Powód zgłaszając szkodę domagał się wypłaty z tytułu kosztów opieki osób trzecich kwoty 4332zł, zaś otrzymał 1339,50zł, zatem żądanie odsetek od różnicy między tymi kwotami od dnia 14.06.2010r. jest zasadne. Od pozostałej kwoty zasądzonej przez sąd z tego tytułu, tj od 1824zł odsetki należą się od dnia 23.06.2014r., bowiem roszczenie w tym zakresie zostało zgłoszone w piśmie rozszerzającym powództwo, doręczonym pozwanemu przez powoda najpóźniej w dniu 22.05.2014r., bowiem pismo pozwanego ustosunkowujące się do roszczenia sporządzone jest w dacie 22.05.2014r./ k.241/Uwzględniając termin 30 dni na wypłatę odszkodowania przewidziany w art. 817 k.c. uznać należy, iż pozwany popadł w opóźnienie z dniem 23.06.2014r. Ponieważ powód domagał się odsetek od kwoty 1824zł od dnia 20.06.2014r. sąd oddalił częściowo powództwo w zakresie odsetek.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie 2 k.p.c., obciążając kosztami poniesionymi przez powoda w całości pozwanego, mając na uwadze, iż powód uległ co do nieznaczej części swego żądania. Powód poniósł koszty

w łącznej kwocie 4.444,33zł, w tym wynagrodzenie pełnomocnika – radcy prawnego w wysokości 2400zł, ustalone w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu. Z tego względu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.444,33zł zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398 z późn. zm.), który stanowi, że kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu, Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Łowiczu kwotę 216 złotych tytułem opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa, która nie została uiszczona przez powoda.